

Методи партисипації дітей та молоді

Формати партисипації

Prof. Dr. Waldemar Stange

Зміст

- Огляд
- 1. Ситуації застосування
- 2. Обрати стратегію партисипації (основну форму)
- 3. Обрати методи реалізації (інструменти)
 - 3.1 Комплексні „великі“ методи
 - 3.2 Прості, „малі“ методи
- 4. Додаток (поглиблення)

Огляд

- 1. Ситуації застосування**
- 2. 10 стратегій партисипації (основні форми)**
- 3. Методи реалізації (інструменти)**

**1.1 Рішення I:
Обрати ситуацію застосування**

**1.2 Рішення II:
Обрати стратегію партисипації
(основну форму)**

**1.3 Рішення III:
Обрати методи реалізації
(інструменти)**

A. Співпраця у «дорослих» структурах

Н-д:
представницькі форми:
уповноважені у справах дітей та
молоді

**B. Представництво інтересів дітей та
молоді у власних структурах
(самоорганізація та самоуправління)**

Н-д:
(дитячі й молодіжні
парламенти)

**C. Неформальна та інформальна
організація повсякденного життя**

Н-д:
проектний підхід

**a. Комплексні „великі“ методи
Н-д:**

Майстерня майбутнього

World Café («Світове
кафе»)

Традиційна модерація
обговорень та семінарів

b. Прості, „малі“ методи

Побудова макетів

Процедури прийняття
рішень та вибору

**Н-д: впровадження проекту (в
окремій громаді, закладі) – з
визначеною темою й метою**

**Н-д: формування сталої
структури партисипації (цілісна
концепція)**

Приклади:

Приклади

Докладну структуру див. у Додатку

1.1 Рішення I: Обрати ситуацію застосування

1. Рішення I:

Обрати ситуацію застосування

I. Впровадження проекту (в окремій громаді, закладі) – з визначеною темою й метою

II. Включення додаткових елементів партисипації у заходи, що проводяться задля інших цілей

III. Розвиток та оптимізація наявних структур партисипації (громади, молодіжні об'єднання, спілки, громадські ініціативи)

IV. Формування сталої структури партисипації (цілісна концепція)

V. Дорослі прагнуть змінити свою позицію, розвинути і застосовувати на практиці поглиблений партисипативний підхід

Огляд: повна структура можливих ситуацій застосування

1.2 Рішення II: Обрати стратегію партисипації (основну форму)

Макрометоди

Обирайте з десяти стратегій партисипації:

1. Представницькі форми участі та відстоювання інтересів

1.1 Опосередкована партисипація

Інтереси дітей та молоді представляють дорослі:
н-д: уповноважені у справах дітей та молоді, адвокати у справах дітей та молоді, вчителі-посередники у школах, відомства у справах дітей та молоді

1.2 Органи з розгляду скарг, омбудсмени у справах неповнолітніх

Н-д: офіс омбудсмена у Норвегії, Уповноважений з питань дітей та молоді в Австрії; органи з розгляду скарг та представництва офісу омбудсмена в німецькій системі допомоги неповнолітнім; бюро скарг у дитячих будинках, скриньки для скарг тощо.

2. Участь у діяльності «дорослих» інституцій

Місце і право голосу представників молоді у місцевих комітетах для дорослих (наприклад, комітеті з питань молоді та спорту, соціальному комітеті); спільні робочі групи з дорослими; участь у виборах (у багатьох німецьких землях - з 16 років); участь учнів в роботі органів школи (у конференціях, комітетах та шкільній раді), членство в районній конференції

3. Структурованийий розгляд та деліберация

"Деліберация" означає: досягти розуміння та консенсусу шляхом обміну аргументами в непримусовому дискурсі!

У форматах деліберацияї діти та молодь залучаються до обговорення тем та рішень.

Хоча вони ще не володіють повними правами прийняття рішення, проте чинять вплив через права співучасті (наприклад, у робочих групах, майстернях майбутнього, молодіжних конференціях, осередках планування, у форматі вільного простору, в майстернях ідей, під час круглих столів)

4. Репрезентативні форми: дитячі та молодіжні парламенти

Представництво своїх інтересів самими дітьми та молоддю:

Органи, засновані на процедурах виборів або делегування. В тому числі: дитячі та молодіжні ради, учнівські представництва у школах, речники класів, рада та речник дитячого будинку тощо.

5. Пряма демократія

5.1 Форми відкритих зборів

Участь, яка не передбачає процедури делегування або обрання.

Відкрита для всіх: прийти може кожний. Приклади: форум дітей та молоді, збори мешканців – дітей та молоді, рада класу в початковій школі, загальні збори у школах, дитячих садках, закладах, дитбудинках тощо.

5.2 Всезагальні голосування (референдуми) серед дітей та молоді

Інтернет-голосування щодо планованих проектів або заходів та програм; розповсюдження анкет у громаді тощо.

6. Молодіжний бюджет / Учнівський бюджет / Молодіжний банк

Самоуправління бюджетами молодіжних або шкільних організацій; у Німеччині: молодіжні форуми за програмою федерального уряду «Живемо в демократії» із самоуправлінням молодіжним бюджетом; партисипативні бюджети в окремих громадах; самоуправління касами для молоді в молодіжних центрах; міжрегіональні форми молодіжного банку (надання грантів для молоді)

7. Асоціації молодіжних організацій, громадські організації, неформальні молодіжні об'єднання

Форми самоорганізації та самоуправління молоді в молодіжних об'єднаннях і асоціаціях, в спілках, робочих та проектних групах

8. Самоорганізовані рухи та ініціативи

8.1 Нетрадиційні альтернативні форми партисипації

Неформальні молодіжні політичні акції; суспільні та політичні рухи, громадянські та молодіжні ініціативи; організовані молоддю групи та акції протесту (наприклад, «Виборчий вік 0», рух проти вогнепальної зброї, групи захисту прав дітей, "П'ятниці заради майбутнього"); рухи дорослих з вираженим домінуванням молоді (рух Оссиру, арабська весна тощо).

8.2 Точкові індивідуальні дії

Електронні петиції, листи до редакції, участь у збиранні підписів, участь у демонстраціях, акціях протесту, малювання графіті, "політичне споживання": бойкотування товарів тощо.

9. Партисипація за проектним підходом

- Багато педагогів називають цей підхід найважливішим («король методів»)
- Обмежена в часі робота над окремою, самостійно обраною темою (тематичний підхід)
- Проекти завжди мають конкретний результат: орієнтація на продукт та результат
- Висока орієнтація на потреби, тісний зв'язок з інтересами дітей та молоді
- Високо мотивуюча, активуюча та стимулююча методика („весело“).

Приклади:

- Зведення ігрового майданчика
- Будівництво майданчика для скейтбордистів
 - Будівництво молодіжного центру
- Переоблаштування молодіжного центру
 - Проведення заходів
- Молодіжні проектні ініціативи для біженців
- Багатокультурні проекти, наприклад, самоорганізована ліга вуличного футболу тощо.

10. Партисипація в організації повсякденного життя

Джерело: М.
Барчер
2007

Джерело: М. Барчер 2007

Джерело: М.
Барчер 2007

10.1 Інформальні форми партисипації дітей та молоді у повсякденному житті

Н-д, інформальна партисипація груп однолітків в організації свого життя (самоорганізація дозвілля)

Н-д.: колективне освоєння соціального простору в конфронтації з дорослими (наприклад, катання на скейті у громадських місцях, освоєння прихованих ігрових просторів) тощо.

10.2 Партисипація у повсякденному житті (побутова партисипація): форми обговорення у повсякденному середовищі

- Партисипативна комунікація у педагогічних закладах (н-д, закладі дошкільної освіти): інформальні діалогічні форми обговорення
- Участь у розгляді дрібних, буденних тем, конфліктів і планів, встановлення правил і досягнення домовленостей
- Участь в організації повсякдення у закладах: наприклад, залучення й задіяння дітей у прибиранні, організації прийомів їжі, санітарно-гігієнічних заходах, але також ігрових, мистецьких та музичних заходах.
- **Внаслідок високої повторюваності «малі форми» повсякденної партисипації чинять значний вплив та можуть бути дуже дієвими у довгостроковій перспективі!**

3. Рішення III: Методи реалізації (інструменти)

3.1 Комплексні „великі“ методи

Вибір з пулу методів реалізації (інструментів)

Мезометоди

Комплексні „великі“ методи (мезометоди), н-д:

**1. Модерація і візуалізація ВПП
(ключова методика!)**

2. Майстерня майбутнього

3. Світове кафе

4. Вільний простір

5. Е-партисипація

**6. Методи вивчення соціального
простору (аналіз потреб)**

**7. Будівельні акції: допомога у
будівництві (заходи з будівництва й
озеленення, н-д, переобладнання
шкільного двору)**

**8. Аналіз містопланування і руху
транспорту**

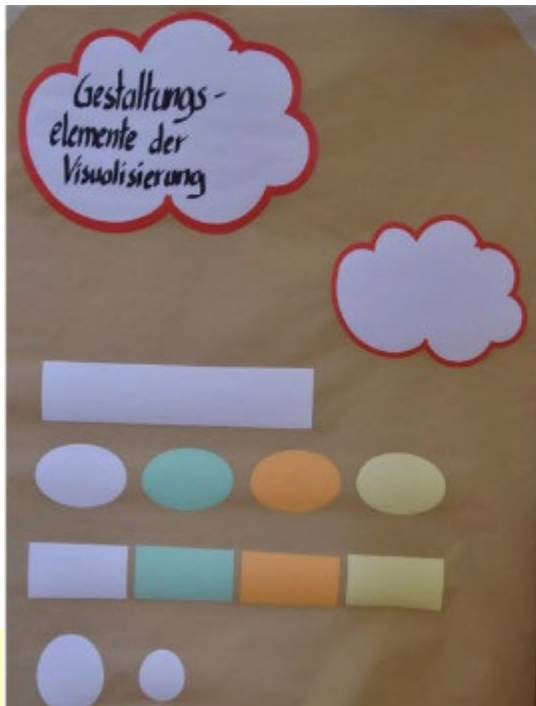
1. Модерація і візуалізація (ВПП – Візуалізація у Партисипативних Процесах)

1. Модерація і візуалізація (ВПП – Візуалізація у Партиципативних Процесах)

- Метод модерації ВПП – це ключовий метод планування і реалізації проектів з партисипації.
- Робота з **модераційними картками** – найкраща форма візуалізації. Проте вони часто замінюються **стікерами**. Хоча в принципі це можливо, однак при цьому слід зважати на правила візуалізації, передбачені методом ВПП (наприклад, не можна допускати різнобою кольорів: зміна кольору і форми відбувається лише при логічній змістовій зміні, те саме стосується шрифту, правил групування тощо).

Mit welchen Maßnahmen können wir die Flüchtlinge in unserer Dorfgemeinschaft gut integrieren?

Sprachkurse

im Dorf Sprachkurse anbieten	Sprachkurse	Sprachkurse organisieren
Bibliothek zeigen, dort Sprachkurs machen	Sprachkurse	Sprachkurse
Sprachkurse	Sprachkurse	Kinder bieten ihnen Sprachkurse z.B. Wahlfach
Sprach- und Kulturworkshops bieten Seiten anbieten	Sprachkurse	Sprachkurse

Sportaktivitäten

Fußballturnier	Fußballturnier / Sportfest veranstalten
Radfahr-Training	Fußball spielen
gemeinsame Aktivitäten z.B. Fußballmatch	Sportaktivitäten
Sportveranstaltung	In Sportgruppen + Sportvereinen integrieren

Feiern

Interkulturelles Fest	gemeinsames Fest
Feste organisieren mit verschiedenen Kulturleuten	Willkommenstest mit Kuchen organisieren
Kennlernfest	gemeinsame Veranstaltungen

Vereinsleben

zur Mitarbeit in Vereinen einladen, z.B. Feuerwehr	über Vereine
Vereine gehen einen Schritt auf sie zu und involvieren sie	Jhnen unsere Vereine vorstellen
in Vereine einbinden	Aktivitäten im Dorf vorstellen
verstärkte Jugendarbeit	Teilhabe am Dorfleben fördern
Durch Vereine (AUS, Junagchar, Minimo, Pfandfunder) integrieren	Vereine, die es im Dorf gibt, vorstellen
Durch verschiedene Vereine	niederschwelliger Zugang zu unserem Vereinsleben
	Tanzgruppe
	Theatergruppe

Austausch ermöglichen

Persönliche Kontakte ermöglichen	Austauschnachmittage
Möglichkeiten für den Austausch	

Kinder- und Jugendbefragung

erlerntafel

None	Lerningsgesch	Hobby	In einem Film wäre ich...
Andrea Grundheber	Eis	(Hoch) bilden und Lebensformen kennenlernen	im Winter Strand feilen
Jan Stange	Ein gutes Steak	Brett-Video-Rollenspiele	Chewbacca
Sara Friedrich	Brotweizen-Suppe im Kasten	Garten Wandern (17.02)	Wiederholen der Geschichte der Stadtgeschichte
Frank Kauters	Lamm-lasche	Lesen, Hörbücher	die nächste Nachbarin
Timmo Blockwedel	Schokolade	Handball	Kameramann
Miriam Mahlberg	allemann gut gekocht ist	Akkordeon spielen, tanzen	Kamerafrau
Natascha Kallner	Kartoffel gratin	Reiten + ein Pfaffenbrat	Hermine
Elišaveta Raacke	verneladen brot	Tango Argentino	der Kobold
Volke Pirckhowski	Pommes	Skizzen, Lesen	Catering
		Szenenstücke	Aktion durchführen

2. Майстерня майбутнього

- Майстерня майбутнього - **другий ключовий метод** навчання партисипації. У майстернях майбутнього розвивається насамперед **уява, напрацювання творчих ідей, розробляються контр-дизайни, бачення та утопії**. Вони особливо корисні, коли необхідно створити щось абсолютно нове та незвичне.
- Майстерня майбутнього - це один із найбільш мотивуючих методів для дітей та молоді, а також для дорослих. Майстерня майбутнього передбачає дуже креативні та чуттєво стимулюючі методи, які приносять багато задоволення.
- Майстерня майбутнього буде докладніше представлена на подальшому вебінарі.
- *Більше інформації в додатку!*

3. Вільний простір

3. Вільний простір

- Метод для великих груп від 10 до понад 1000 осіб.
- На семінарах у форматі вільного простору учасники самі визначають напрям, перебіг та наповнення.
- Усі учасники можуть запропонувати тему, яка їх особливо цікавить.
- Передбачено кілька раундів (робочих сесій), під час яких окремі робочі групи працюють приблизно 40-90 хвилин.
- Особливість: необов'язково постійно лишатися в одній робочій групі, навпаки, можна постійно вільно переміщуватись між групами («Джмелі» та «Метелики»).
- **Більше інформації в додатку!**

4. Світове кафе

- Метод для великих груп від щонайменше 15 до 500 учасників. Світове кафе добре пасує до початку великих проектів.
- Світове кафе буде представлено в окремому вебінарі.
- Більше інформації в додатку.

5. Е-партисипація (онлайн-участь)

У Німеччині існує багато порталів для участі: н-д, *ePartool.ichmachepolitik.de*, *Antragsgrün*; *Tricider*; *brabbl*; „*jugend.beteiligen.jetzt*”; *Ypart/Youthpart*; *Mark-a-spot*, *Jugend-BarCamps* (цифровий Open Space) тощо.

А також: *Open Government*, *Online-Petitionen*, *Online-Protestaktionen*, *Online-Abstimmungen*, *Online-Wahlen* тощо.

Більше інформації в додатку!

6. Методи вивчення соціального простору (аналіз потреб):

6. Методи вивчення соціального простору (аналіз потреб)

- **Потреби** щодо проектів з партисипації вивчаються **спільно** із дітьми та молоддю, тобто, **партисипативним** шляхом.
- Для цього існує **широка палітра** так званих **методів вивчення соціального простору**, за допомогою яких під час маленьких «передпроектів» дітей та молодь залучають до вивчення власного оточення, **найближчого простору** (району, села), аби таким чином **виявити проблеми й теми, дотичні до партисипації**.

✓ Приклад 1: Діти-дослідники району міста / села або районні / сільські детективи

У формі експедиції діти із фотоапаратом та записником вивчають свій соціальний простір (район міста або село) на предмет можливих проблем.

Більше інформації в додатку!

✓ Приклад 2: Діти тестують ігровий майданчик

7. Будівельні акції – допомога у будівництві (заходи з будівництва й озеленення), н-д, переобладнання шкільного двору

Більше
інформації в
додатку!

8. Аналіз містопланування й руху транспорту

Містопланування, містобудування,
н-д, планування руху транспорту (планування велосипедних доріжок,
безпечних шляхів до школи тощо)

За допомогою цього методу діти, молодь і дорослі розробляють пропозиції щодо дружнього до дітей містопланування та руху транспорту. Разом із дорослими експертами вони аналізують пропозиції щодо їх ефективності та здійсненності. («Експертна перевірка”).

Більше інформації в додатку!“

3. Рішення III: Методи реалізації (інструменти)

3.2 Прості, „малі“ методи

Мікрометоди

Вибір з пулу мікрометодів

***Огляд: приклади простих, «малих» методів
(мікрометодів), н-д:***

1. Побудова макетів

**2. Ігри:
енерджайзери (розминки), поділ на
групи, політ фантазії**

3. Презентаційні техніки

**4. Рефлексія – Оцінювання –
Зворотний зв'язок**

1. Мікрометоди: „побудова макетів“

У багатьох проектах, направлених на предметний дизайн приміщень, будівель та пристроїв, **побудова макетів** - це чудова можливість для дітей та молоді конкретизувати й чітко висловити свої ідеї та побажання. Це відбувається за допомогою великої кількості яскравих матеріалів (з речей, які інакше часто призначені на смітник).

Більше інформації в додатку!

Наприклад:
планування ігрового
майданчика за
допомогою макету

2. Мікрометоди: ігри

(Енерджайзери, поділ на групи, ігри, що сприяють створенню творчого настрою групи тощо)

У проектах з партисипації дуже важливо посилювати й підтримувати мотивацію та витримку. У цьому допомагає невимушена атмосфера. Проекти з

P.S.O.

ZUKUNFTS-WERKSTATT AICHA

Umsetzung

Kritik Phase

Phantasie Phase

Modell bau

Ergebnis Präsentation

Teilnehmer: 12 Volksschüler

Träger: Gem. Matz-Schöbs

Partner: SJR & BBT

Begleitung: Peter & Andreas

Schulhofumgestaltung

Grundschule Unterinn

Alle Schüler legten beim Umbau selbst Hand an. Jede Klasse arbeitete an einem Vorhaben.

Die Schulhofpiraten

Der Planungszirkel erarbeitete in drei Sitzungen ein konkretes und finanzierbares Projekt.

Zwei Tage arbeiteten die Kinder kreative Ideen für den Schulhofumbau aus. Sie merckten, phantasiierten, wünschten und bauten mit viel Energie.

Beteiligte: 84 Grundschüler der 1.-5. Klasse

Projektleitung: Ursula Wöhl

Träger: GS Unterinn
Gemeinde Röllern

in Zusammenarbeit mit: Südböher Jugendring

Презентаційний постер

4. Мікрометоди: рефлексія, оцінювання і зворотний зв'язок

Проекти з партисипації слід систематично піддавати рефлексії. Регулярне оцінювання та щирий зворотний зв'язок важливі для оптимізації процесів. На фотографіях нижче продемонстровано простий метод (візуалізація шляхом присвоєння крапок певним категоріям):

Резюме і повторення:

- Частина I – з'ясування ситуації застосування
- Частина II – 10 стратегій партисипації (основні форми)
- Частина III – методи реалізації (інструменти)

**1.1 Рішення I:
Обрати ситуацію застосування**

**1.2 Рішення II:
Обрати стратегію залучення
(основну форму)**

**Рішення III:
Обрати методи реалізації
(інструменти)**

A. Співпраця у «дорослих» структурах

Н-д:
представницькі форми:
уповноважені у справах дітей та
молоді

**B. Представництво інтересів дітей та
молоді у власних структурах
(самоорганізація та самоуправління)**

Н-д:
дитячі й молодіжні парламенти

**C. Неформальна та інформальна
організація повсякденного життя**

Н-д:
проектний підхід

**a. Комплексні „великі“ методи,
н-д:**

Майстерня майбутнього

Світове кафе

Традиційна модерація
обговорень та семінарів

b. Прості, „малі“ методи

Побудова макетів

Процедури прийняття
рішення та вибору

**Н-д: впровадження проекту (в
окремій громаді, закладі) – з
визначеною темою й метою**

**Н-д: формування сталої
структури партисипації (цілісна
концепція)**

Приклади:

Приклади

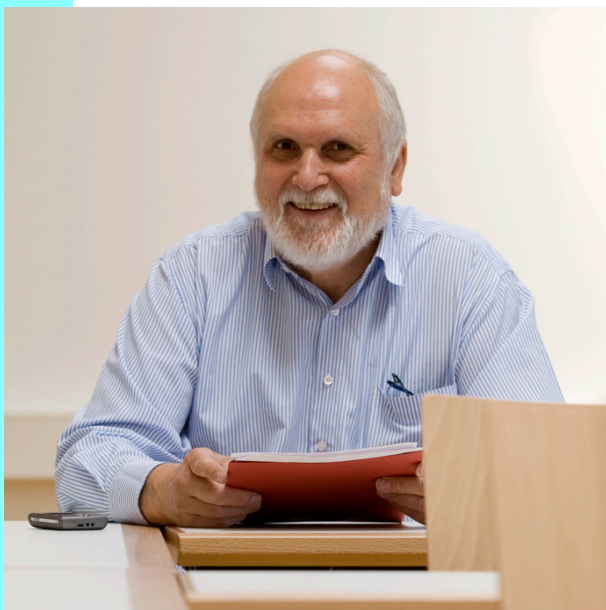
Макрометоди

Мезометоди

Мікрометоди

Розширене резюме див. у Додатку

Щиро дякую за увагу!

Проф. Д-р. Вальдемар Штанге

вул. Шарнхорнштрассе 1
б. - 1 оф. 301 і 301b
21335 Люнебург
Тел.: +49.4131.677-2379
Факс: +49.4131.677-1608
stange@uni.leuphana.de

Prof. Dr. Waldemar Stange

LEUPHANA
UNIVERSITÄT LÜNEBURG